

Zorgomleiding eufemisme voor beperking vrije artskeuze door VGZ

Zorgverzekeraar VGZ vraagt [op 1 juli 2019 via het internet](#) aan huisartsen nieuwe patiënten naar andere ziekenhuizen dan het Ikazia-ziekenhuis te Rotterdam te verwijzen. Op 5 juli 2019 stuurde de manager Integrale Zorg van VGZ huisartsen in het adherentiegebied van het Ikazia-ziekenhuis in Rotterdam-[Zuid een email met dezelfde strekking](#). Het budget dat het Ikazia-ziekenhuis ter beschikking heeft, is blijkbaar halverwege het jaar al bijna op. De zorgverzekeraar spreekt eufemistisch van een “zorgomleiding”. De facto is er gewoon sprake is van een beperking van de vrije artskeuze. Het argument dat VGZ gebruikt is dat in het [hoofdpijnenakkoord medisch specialistische zorg 2019-2022](#) een maximale groei van 0,8 % van de uitgaven aan dat type zorg in 2019 is afgesproken. Nu dreigt een overschrijding. Bij de uitleg in de email staat vermeld dat de dreigende overschrijding in het Ikazia-ziekenhuis niet zo zeer zit in de toename van het aantal patiënten, maar vooral om de geleverde zorg per patiënt.

Hoofdpijnenakkoord

Op 4 juni 2018 kwamen de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), de Patiëntenfederatie Nederland, Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN), Federatie Medisch Specialististen (FMS), Zorgverzekeraars Nederland (ZN), Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) en de minister voor Medische Zorg en Sport (VWS) het bestuurlijk

akkoord medisch specialistische zorg overeen. In hoofdstuk 3 'Financiële randvoorwaarden onder 3.1 'Beschikbaar macrokader' staat onder punt b de maximale groei in 2019 gesteld op 0,8%. Op het woord "akkoord" is denk ik nog wel het één en ander af te dingen. Twee partijen aan tafel bepaalden de ruimte waarbinnen geopereerd moest gaan worden. VWS als regelgever annex kaderbepaler en Zorgverzekeraars Nederland namens de financiële uitvoerders.

Veel te krappe zorginkoop

Als halverwege het jaar al duidelijk wordt dat afgesproken budgetten niet voldoende zijn, kan zeer wel gesproken worden van een te krappe zorginkoop door zorgverzekeraar VGZ. Het is ook de vraag of en eventueel in welke mate er sprake is van aanstaande overschrijdingen van zorgbudgetten van andere verzekeraars. VGZ lijkt in de regio Rotterdam-Zuid en aanpalende regio preferent verzekeraar te zijn. VGZ vraagt nu huisartsen nieuwe patiënten te verwijzen naar het Albert Schweitzer ziekenhuis in Gorinchem en het Maasstad-ziekenhuis dat ook in Rotterdam-Zuid ligt.

Beperking vrije artsenuitkeuze

Voor patiënten in de regio is er nu sprake van een wezenlijk beperking van vrije artsenuitkeuze waar ze niet voor kozen. Mensen die bewust een budgetpolis hebben bij VGZ, de ZEKUR-polis, kozen zelf voor de beperking van keuze bij het afsluiten van die polis. Die kunnen nu verder alleen bij het St. Franciscus-Gasthuis in Rotterdam-Noord terecht. Het is een kwestie van wachten welke andere ziekenhuizen met hetzelfde probleem komen te zitten als het jaar vordert.

Sociaal zwakke regio

De aangekondigde budgetoverschrijding vindt plaats in een ziekenhuis in een sociaal zwakkere regio. Bij de overschrijding gaat het met name niet om het aantal patiënten

in zorg, maar om de hoeveelheid zorg per patiënt. Het is een algemeen bekend feit in de zorg dat patiënten uit de lagere sociaaleconomische lagen van de bevolking een hogere zorgconsumptie hebben. Als de vijver vooral gevuld is met deze categorieën dan heeft een ziekenhuis weinig mogelijkheden om de zaken bij te sturen.

VGZ wijst met vingertje

Veelzeggend is de reactie van de woordvoerder van VGZ op Twitter, Jaap de Bruijn. Hij wijst met het vingertje richting Ikazia ziekenhuis. Hij stelt dat er niet maar één argument was waarom er geen passende afspraken te maken waren met het Ikazia. Jaap zei dat er met vergelijkbare ziekenhuizen wel tot overeenstemming was gekomen over afremmen of omkeren van de kostengroei. Het is zeer wel mogelijk dat die ziekenhuizen een volledig andere patiënten-mix hebben en bijv. minder hoog gespecialiseerde zorg leveren, waardoor één en ander uitvoerbaar is. Het is overigens geenszins uitgesloten dat die andere ziekenhuizen in het tweede half jaar alsnog in de budgettaire problemen komen

Komend half jaar

Het kan haast niet anders of dit probleem gaat het twee half jaar van 2019 ook elders in Nederland spelen. Er bestaat ruime ervaring in Nederland dat het welhaast onmogelijk is om de groei van de zorg tot op tienden van procenten te sturen. In plaats van een beperking van de vrije artskeuze bij wet is er met het Ikazia-ziekenhuis u ook de facto een beperking van de vrije artskeuze voor mensen die qua polis daar niet voor kozen.

Contractbreuk

Toen verzekerden hun contract met VGZ aangingen voor HEEL 2019 mochten ze ervan uit gaan het gehele jaar in het Ikazia-ziekenhuis terecht te kunnen. VGZ maakte geen voorbehoud ten

aanzien van budgetoverschrijdingen. Door het handelen van VGZ nu pleegt zij contractbreuk. Iets waarop de NZa hoort toe te zien en op te handhaven.

W.J. Jongejan, 6 juli 2019